

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Damnvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

quis ruat in peccatum propter hoc nec quod actus ille quantum ad deformitatem placeat sibi, sed ex nouitate rei cupit videre, ut quando aliquis irruit super aliquem, ut interficiat illū, talis curiositas non est mortalis, nisi quando esset prohibitum talia videre, quia non vult hoc malum fieri, ut videat, sed dum sit, vult quis videre, tantum ex curiositate. Concord. Art. Flor. 2. par. rit. 3. c. 7. §. 11. Secus quando ex tali inspectione daretur animus malefactori, vel quasi approbaretur, factū, vel grāue malū immineret corporis, vel animæ. Et Thom. secunda secunda. q. 167. ar. 2. ad 2. consentit. Curiositas non videtur addere peccato differentiam talē, quæ sit necessaria ad confitendum, sed sufficit peccatum mortale exprimere.

CVSTOS.

CVS T O S in triplici differentia inuenitur, quidā sine mercede, sed gratis custodit, quidam accipit mercedem, sed non specialiter pro custodia, quidam accipit mercedem specialiter pro custodia rei. Primus tenetur de dolo, & lata culpa tantum, quia gratia alterius custodit. Secundus tenetur de dolo, lata culpa, & leui. Tertius tenebitur etiam de leuissima: secundum gloss. in lib. qui mercedem. ff. loca. Aduerte, quod quando sumus in contractu, in quo quis tenetur solum de dolo, & lata culpa, ut in deposito, acceptio mercedis pro custodia facit ut teneatur de leui, & sic intelligitur capitulo, bona fides. de deposito. Si verò sumus in contractu, in quo tenetur de leui culpa, sicut in locato, quando res non requirit diligentissimam curam, sic acceptio mercedis pro custodia facit ut teneatur pro leuissima, & sic intelligitur. d. l. qui mercedem. & tenetur etiam de culpa eorū, quorum opera vitur, si ipse diligentiam non adhibuit. l. si merces. §. qui columnam ff. locati.

QU I locat operas suas in re, quæ curam diligentissimam requirit, ut in gemma polianda, vel veste pretiosa in-

cidenda, & huiusmodi tenetur etiam de leuissima. in d. §. qui columnā. alias de leui tantum, ut in d. gl.

CVS T O S negante, suo dolo, vel negligentia amisisse rem, in foro iudiciali, & contentioso, ipse custos probabit, secundum gloss. in d. l. qui mercedem. secus in conscientia. Idem die de custode carceris, & in deposito ff. de cust. & exhib. re. l. ult. In alijs autem casibus regulariter, qui dolo allegat, probare debet, in libr. quoricens, ff. de probati.

SI quis conducit equum, & patronus equi mittit famulum pro custodia illius, & constat hoc fecisse à principio, conductor non tenebitur pro custodia. Si autem locauit equum, & famulum, negligentia famuli non excusat dolum conductoris, antequam restituat equum famulo: secundum gl. §. si de me. l. si ut verò. ff. commo. Si autem post restitutionem equi, famulo equus pereat, non tenebitur conductor, in l. si mei causa. ff. commo. De hoc infra Locario. §. 2. Deposito. §. 2. Violentia per testes probari debet, secundum Panor. in ca. super eo. de his, quæ vi me. res verò amissæ, & earum valor iuramento.

DAMNVM.

DA M N V M est ex hoc, quod aliquis minus habet quam debeat habere: secundum Thom. secunda secunda. q. 62. a. 4. & dare damnum, vel occasionē damni, & periculi, est semper peccatū, vel mortale, vel veniale, secundum voluntatem dantis, vel quantitatē damni. Qui enim parum damnicat, volens tamen damificare multum si posset, mortaliter peccat, & qui multū damnicat, mortaliter peccat, quia proximum multū offendit, quod est contra charitatem, & iusticiam & tenetur ad restitutionem, ut infra, Restitutio. §. 21.

OM N E S qui sunt causa damni continentur in his versibus: iussio consilium, consensus, palpo, recursus, participans, mutus, non obstant, non mansetans, de quibus dicitur infra, quomodo

modo tenetur restituere in ver. Restitutio. §. 3. & ibi vide Caiet. quomodo bene declarat. Damna resarciri debet. c. ad li. Iulium de vi pub. l. si quis a se fundum. si tamen dolose, vel ex culpa sunt data.

DEBITVM CON- iugale.

DEBITVM coniugale, id est, copulam inter coniuges, exactus reddere tenetur sub precepto, secundum docto. & Thom. & Apostolū 1. Cor. 7. nisi rationabilis causa excuset, de quibus causis loquitur Petr. de Pal. 4. sen. d. 32.

PRIMA causa excusans à redditio-
ne debiti est impotentia, siue per co-
itum precedentem, siue per ieiunium
moderatū, siue propter aliam causam
licitam, quia impossibile nulla est
obligatio. ff. de re iudica. l. impossi-
bilia. Et secundum Richar. mortaliter
peccat, qui modo indebito reddit se
impotentē ad hoc, & sciēter, secundū
etiā Ar. flo. quia facit contra iustitiā.
Imò non est cōsulenda vxori talis pœ-
nitentia, per quam viro reddatur de-
formior, aut pręiudicet proli, secundū
eundem Arch. flo.

SECUNDA causa est, quando red-
denti periculum mortis, vel infirmita-
tis notabilis imminet. Redditio enim
debiti intelligitur, non solum salua cō-
sistentia personę, sed sanitatis: secundū
Caiet. in ver. matrimoniū. Vnde quādo
iudicarent medici de infectionis peri-
culo, siue in casu leprę, siue in alio, nō
tenetur tunc debitum reddere. Et per
hanc regulam multos poteris solue-
re casus, vt in laborantibus morbo
gallico, vel alio. infra, Matrimonium.
§. 69.

TERCIA causa est adulteriū, quia
adulterans perdit ius petendi debitū,
& continens potest quō ad thorum
adulteriū dimittere. de quo infra,
ver. Matrimonium. §. 69. & suprà, A-
dulterium. §. 4. Et si accusata vxore,
pendeat lis de adulterio: secundum
Richar. si notoriū est, id est, sibi no-
tum illam esse adulteram, vir nec exi-
gere, nec reddere debet, alioquin pec-

caret mortaliter, nisi fortē abstinere
ab adulterio veller, & agere pœniten-
tiam, quo casu potest eam sibi recon-
ciliare, vt in capitul. 1. 32. q. 1. Et si ec-
clesia pręcipiat redditionem debiti,
non tenetur, si infra paucos dies po-
test probare. argu. cap. solet. de senten.
excomm. in 6. secus quando probare
non potest. arg. 11. q. 3. ca. 1. infra, Di-
uortium. §. 7.

QUARTA causa est, quando alter
coniugū vult religionem intrare, quia
reddere non tenetur statim, sed debet
statui tēpus, infra quod ingreditur.
in cap. ex publico. de conuersi. coniu.
id est infra duos menses: etiam secun-
dum Thom. vbi dicit Panor. post glo.
illud tempus iudicis arbitrio fore ta-
xandum. Quod si non vult intra-
ta religionem, habet debitum tempus
ad parandas debitas solennitates. Vn-
de ante benedictionē non tenetur red-
dere.

QUINTA causa est locus sacer, in
quo non licet exigere, nec reddere de-
bitum, etiā tempore oblationis, quia
locus pollueretur, & esset peccatum sa-
crilegij. Nec etiam in loco publico de-
bet reddi, quia honestas humanę so-
cietatis hoc non permittit, quę seruari
debet.

SEXTA causa est, quando modo
indebito exigitur, vt viro succubo, &
vxore incuba, vel alio modo peri-
culoso de non generando, aut in-
honesto, aut indebito tempore, vt
tempore menstruationis: de quo di-
cunt quidam, quod si menstrua sunt
perpetua, non est peccatum redde-
re, nec exigere, scilicet mortale. Si
verò sunt naturalia, tunc est mortale
in exigente sciēter, nisi fortē ti-
meret labi in fornicationem, & pro-
pter hoc petendū non peccat mor-
taliter, reddere tamen deliberatē exi-
genti tenetur, quanuis aliquando im-
potentiam simulare possit, dum non
timetur maius malum: suam tamen
immunditiam viro non tenetur indi-
care. Caieta. tamen vbi suprà, dicit, q.
tempore menstruum, neque red-
dere dō, neque exigendo est mortale.

k 2 quia